

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a soudců Mgr. Michala Rendy a Mgr. Barbory Berkové ve věci

žalobkyně: **Č. m. k., s. r. o.**
sídlem A. 362/11
zastoupená advokátem Mgr. Václavem Voříškem,
sídlem Ledčická 649/15, Praha 8

proti

žalovanému: **Magistrát města Olomouce**
sídlem Horní náměstí 583, Olomouc

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

I. Soud určuje, že zásah Magistrátu města Olomouce spočívající v podání návrhu na zahájení exekuce soudnímu exekutorovi k vymáhání nedoplatku na pokutě, uložené žalobkyni příkazem žalovaného ze dne 11. 12. 2015, č. j. SMOL/265929/2015/OARMV/PZP/Tet, byl **nezákonný**.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 17.200 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám Mgr. Václava Voříška, advokáta se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícího v tom, že žalovaný vymáhal svou pohledávku založenou příkazem o uložení

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

pokuty ve výši 1.500 Kč spolu s uložení povinnosti k náhradě nákladů řízení ve výši 1.000 Kč prostřednictvím soudního exekutora, ačkoli má podle § 175 odst. 2 zák. č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) povinnost zvolit způsob vymáhání tak, aby výše nákladů spojených s vymáháním nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku. Zdůrazňuje, že snížené náklady exekuce činily 3.932,50 Kč, nesnížené náklady exekuce by činily 7.865 Kč. Dovolává se přitom rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, č.j. 8 As 143/2014-47, www.nssoud.cz.

2. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Uvádí, že:

- 1) žalovaný není pasivně věcně legitimován, neboť návrh na nařízení exekuce podalo Statutární město Olomouc, nikoli žalovaný,
 - 2) žaloba je ve smyslu ustanovení § 85 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) nepřipustná, když žalobkyně nevyužila opravného prostředku proti nařízení exekuce,
 - 3) žalobkyně nikdy ničeho dobrovolně neuhradila, neučinila žádný krok vedoucí k úhradě dluhu ani jinak žalovaného nekontaktovala (např. žádostí o posečkání). Žalovaný před podáním exekučního návrhu žalobkyni prověřoval, kdy zjistil, že se jedná o kapitálovou společnost se základním kapitálem 1.000 Kč, která ve veřejném rejstříku nezveřejňuje žádné výsledky své ekonomické činnosti. U poskytovatelů platebních služeb pak nebyly zjištěny žádné existenní účty žalobkyně. Negativním výsledkem skončilo i prošetřování případných přeplatků u jiných správců daně. Podle žalovaného je třeba při porovnávání nákladů exekuce s vymáhanou pohledávkou vycházet z výše snížených nákladů, kdy bylo jen na žalobkyni, zda možnosti zaplatit toliko tyto snížené náklady využije či nikoli. Dlužníkem je navíc osoba právnická, u níž se předpokládá vyšší úroveň právního vědomí. Přesto žalobkyně po dobu 15 měsíců (krom nyní projednávané žaloby) nečiní k úhradě svého dluhu ničeho.
3. Krajský soud ve věci rozhodl rozsudkem ze dne 13. 6. 2017, č. j. 65 A 28/2017-30, kterým žalobu zamítl, neboť dle jeho názoru se nejednalo o zjevný nepoměr mezi výší vymáhané částky a exekučními náklady. Označený rozsudek krajského soudu byl však ve svém výroku zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2018, č. j. 3 As 206/2017-43, který nabyl právní moci dne 10. 7. 2018. Současně Nejvyšší správní soud vrátil věc Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení. Důvodem zrušení rozsudku krajského soudu byl nesouhlas Nejvyššího správního soudu s názorem krajského soudu ohledně posouzení právní otázky zjevného nepoměru a porušení ustanovení § 175 odst. 2 daňového řádu žalovaným. V dalším řízení je krajský soud vázán závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným ve zrušujícím rozsudku (ustanovení § 110 odst. 4 s. ř. s.).
4. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku (odst. 27), jímž zrušil rozhodnutí krajského soudu, jednoznačně uzavřel, že: „*[...]v případě stěžovatelky byl vzhledem k výši vymáhané povinnosti dán zjevný nepoměr mezi výší nedoplatku a náklady spojenými s jeho vymáháním ve smyslu § 175 odst. 2 daňového řádu.*“
5. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 31. 7. 2015, č. j. 8 As 143/2014-47: „*Pokud správní orgán poruší svou povinnost a pověří vymáháním soudního exekutora, přestože náklady spojené s tímto způsobem vymáhání budou ve zjevném nepoměru k výši dlužné částky, dopustí se nezákonného zásahu, proti kterému je přípustná ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s.*“

6. S ohledem na závazný právní názor Nejvyššího správního soudu v nyní posuzované věci, že v případě žalobkyně byl vzhledem k výši vymáhané povinnosti dán zjevný nepoměr mezi výší nedoplatku a náklady spojenými s jeho vymáháním ve smyslu ustanovení § 175 odst. 2 daňového řádu, a nebyly tak splněny podmínky pro podání návrhu na zahájení exekuce soudnímu exekutorovi, krajský soud v souladu s výše uvedeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, č. j. 8 As 143/2014-47 určil, že žalovaným provedený zásah vůči žalobkyni byl nezákonný.
7. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit argumentace žalovaného, kterou vznesl při jednání soudu dne 22. 8. 2018, týkající se faktické výše nákladů na vymožení pohledávky v daném případě a od toho se odvíjející jiné posouzení nepoměru mezi výší nedoplatku a náklady spojenými s jeho vymáháním, stejně tak jako odkaz na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2018, č. j. 28 Co 456/2017-100. Z tohoto usnesení soud zjistil, že Městský soud v Praze k odvolání žalobkyně, která bylo v řízení před Městským soudem v Praze v postavení povinné, posuzoval zákonnost pověření soudního exekutora ve věci vymožení totožné pohledávky, a dospěl k závěru, že byly splněny podmínky pro vymáhání pohledávky soudním exekutorem.
8. Jak uvedeno výše, krajský soud je vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným ve zrušujícím rozsudku (ustanovení § 110 odst. 4 s. ř. s.), není vázán názorem Městského soudu v Praze, byť posuzoval stejnou otázku. Pro úplnost krajský soud dodává, že usnesení Městského soudu v Praze (ze dne 31. 1. 2018) časově předchází rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který rozhodl dne 4. 7. 2018.
9. K námitce pasivní věcné legitimace se vyslovil soud již v předchozím rozsudku, když uzavřel, že jakkoli může exekuční návrh podat jak „úřad“ jakožto vymáhající orgán při výkonu přenesené působnosti, tak „město“, jehož je vymáhaná částka příjmem, nic to nemění na skutečnosti, že úřad je podle Hlavy IV. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, toliko orgánem obce, tzn. pro adresáta veřejné správy „úřad“ a „obec“ jedno jsou. Pouhou volbou, zda bude návrh podán „úřadem“ či „obcí“, se nelze vyhýbat povinností plynoucí buď „úřadu“ či „obci“ z obecně závazných předpisů.
10. Pokud žalovaný namítal nevyčerpání opravného prostředku proti nařízení exekuce k exekučnímu soudu, nezbývá než zopakovat – podobně jako učinil Nejvyšší správní soud právě v rozsudku č. j. 8 As 143/2014-47, kde byl současný žalovaný též účastníkem – že otázka (ne)dodržení zásad volby podle § 175 odst. 2 daňového řádu je otázkou, která je pro rozhodování exekučního soudu zcela nerozhodná (srov. § 261, § 261a a § 268 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů). Nevyčerpání opravného prostředku proti nařízení exekuce proto nelze v nyní posuzovaném případě považovat za překážku přístupu ke správnímu soudu.
11. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 3 s. ř. s., kdy žalobkyni, která měla plný úspěch ve věci, přiznal náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložila.
12. Náklady žalobkyně ve výši 17.200 Kč tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč u krajského soudu a 5.000 Kč u Nejvyššího správního soudu, a dále důvodně vynaložené náklady za zastupování žalobkyně advokátem, stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) jako odměna za zastupování ve výši 9.300 Kč za 3 provedené úkony právní služby dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. převzetí a příprava zastoupení, sepsí žaloby, další podání ve věci - sepsí kasační

stížnosti (odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3.100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT), a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony ve výši 900 Kč, tj. 3 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT.

13. Krajský soud nepřiznal žalobkyni náhradu nákladů za repliku ze dne 1. 8. 2018, účast při jednání dne 22. 8. 2018, náhradu cestovních výdajů a náhradu za promeškaný čas, neboť tyto náklady nelze v případě žalobkyně považovat za náklady důvodně vynaložené ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s.
14. Obecně má každá osoba (fyzická i právnická) právo na právní pomoc v řízení před soudy, a to od počátku řízení, aby tak byla garantována rovnost u všech účastníků před zákonem (článek 37 odst. 2 a 3 Listiny základních práv a svobod). Ne každý úkon učiněný prostřednictvím advokáta v řízení však nutně musí být důvodně vynaloženým nákladem řízení. Při porovnávání důvodnosti nákladů na právní zastoupení advokátem je třeba rozlišovat, zda je právní zastoupení advokátem využitím ústavně zaručeného práva na právní pomoc či se jedná spíše o jeho zneužití na úkor protistrany za účelem pouhého zvýšení nákladů řízení. Kritérium účelnosti (důvodnosti) je třeba vždy posuzovat individuálně a tak postupoval krajský soud i v tomto případě. Replika ze dne 1. 8. 2018, která je reakcí žalobkyně na vyjádření žalovaného ze dne 25. 5. 2017, byla žalobkyní vyhotovena a soudu zaslána po vydání rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, jež obsahovalo jednoznačný a pro krajský soud závazný právní názor, aniž by tuto skutečnost žalobkyně v replice jakkoli reflektovala, tato tak byla shledána soudem za nedůvodnou. Stejně tak krajský soud posoudil i náklady cestovního a promeškaného času v souvislosti se soudním jednáním dne 22. 8. 2018. Žalobkyně opakovaně trvala na nařízení jednání ve věci, na což má nepochybně právo. Za situace, kdy se však bez omluvy k prvnímu jednání konanému dne 13. 6. 2017 nedostavila (žalovaný, který souhlasil s rozhodnutím bez nařízení jednání, se k nařízenému jednání dostavil), a po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, z něž byl zcela zřejmý, pro krajský soud závazný, právní názor svědčící ve prospěch žalobkyně, na nařízení jednání opětovně trvala, k němuž se již dostavila a vyčísila náklady jízdného z Prahy do Olomouce a zpět vozem Mgr. V., byť je soudu známo z jeho úřední činnosti, že Mgr. B., který zastoupil zástupce žalobkyně v substituci, působí v místě sídla krajského soudu, má krajský soud za to, že se nejedná v tomto konkrétním případě za náklady účelně vynaložené, a že vzhledem k okolnostem se jedná o jeho zneužití na úkor protistrany za účelem pouhého zvýšení nákladů řízení. Proto náhradu nákladů za výše uvedené žalobkyní uplatňované úkony a výdaje žalobkyni nepřiznal.
15. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** přípustné opravné prostředky. To neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu či je-li namítáno nesprávné řešení otázky, která dosud nebyla Nejvyšším správním soudem řešena – v tom případě je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo exekuci.

Olomouc 22. srpna 2018

JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu